

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
könyvkereskedő, a kinek a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többesrészű hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
milliméter-árszabása szerint: a
Leopold Gyula

Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Tanulságok.

A választások befejeződtek. A választási izgalmaktól felkorbácsolt ország lecsendesedett; s ezt a nyugalmat csak kevéssé fogja felzavarni az a néhány pótválasztás, mely a nagy országos eredmény hatása alatt történik.

A parlamenti élet rendes menete ma még a szeszélyes jövőendő kérdései közé tartozik ugyan, melynek sötét kárpitjait egyelőre még nem lehet fellebbenteni; de arra a bizalomra és megnyugvásra, melylyel az ország nagy közönsége a mai kormánynak többséget juttatott, jó reménységet lehet építeni.

Meg vagyunk győződve, hogy az új többség őszinte és sikeres politikájával ezt a reményt örvendetes valósággá érleli; s azt az erőt, melyet a nemzet bizalmából kapott, a nemzet nagy fontosságú érdekeinek szolgálatára és az elbizakodott osztrák vakmerőség korlátozására fogja fordítani.

A kormány a trónbeszéd előkészítésével foglalkozik. Ebben a trónbeszédben meg fogjuk látni az egész új korszak perspektíváját. Meg fogjuk látni, hogy mily módon és mily eszközökkel akarja a kormány az ország érdekeit biztosítani és fejlődését előmozdítani; meg fogjuk látni, miképen akarja a közelmúlt szomorú korszak tanulságait kormányzatában értékesíteni.

Az ország ítélte a letűnt évek politikai irányzata felett; s ítéletével kifejezte, hogy nem kell neki az olyan politika, melyben elv és gyakorlat, szó és tett kirívó ellentétben állanak egymással. Kifejezte, hogy nem kell neki olyan önállóság, mely csak névleges, a czifra titulus alatt pedig a legtöbbször behódolás illetlenkedik.

Az országra az ámitás vastag köde borult s valósággal fojtogató lett már a politikai légkör. Áhitottuk a tiszta jó levegőt; a becsületes, egyenes, nyílt igazságot. Szabadulni vágytunk a kábulattól, melybe a hazugsággal teli légkör ejtett; szabadulni az émélygéstől, a mely különösen akkor fogott el bennünket, mikor a testvérek egymásról kezdték a hazugság álarczját tépdetni s egymásnak szemébe igazságokat kezdtek mondogatni. Ezekből az igazságokból látta meg az ország a négy esztendő hazugságokat. És megismervén a bajt, szilárd kézzel végezte az operációt.

Az új korszak jellemét abban látjuk kifejezve, hogy az önámítás politikája után a realitás fog következni. Az ország tisztán akar látni mindent, hogy elérendő és közvetlen céljait erőihez mérhesse. Azt reméli és várja a kormánytól, hogy nyíltan tárja fel szándékait és terveit. Azt reméli és várja, hogy ne úgy bánják vele, mint a koalíció, mely szappanbuborékokkal traktálta, mint valami értelem kis gyermeket, kit még nem tartanak méltónak arra, hogy vele komoly valóságokról, reális feladatokról tárgyaljanak.

Szemle.

Illó szomorúsággal konstatáljuk, hogy az anyakör nagyreményű miniszterjelöltjei a választásokon egymásután hullottak el a bizalmatlanság jégverése alatt. Legutóbb gr. Teleki Árvéd, az anyakör egyik miniszterjelöltje pottyant le a szép remények uborkafájáról. Azon hazug hírekkel szemben, melyeket Justh-párti lapok az újvidéki választás lefolyásáról terjesztettek, teljesen megbízható forrásból közöljük a következőket: Újvidéken két jelölt volt: dr. Slezák Lajos munkapárti és gr. Teleki Árvéd Justh-párti. A Justh-pártiak, kik vesztüket már előre érezték, hetek óta mérsékeltlen izgatást vittek végbe s különösen a szerbeket igyekeztek lázítani. A központi választmány, mely meg koalíciós maradék, választási elnökül Balla Aladár volt főispánt küldte ki, a Justh-párt legtevékenyebb parthívét, a ki Tomics Jásával, a radikális szerbek vezérével szoros viszonyt tart fenn. Teleki pártja, biztos vesztét látván, olyan haditervet eszelt ki, melynek alapján az egész választási eljárás beszüntethető lett volna. Délután 3 órakor a preparált Teleki-párti választók — egy titkos kéz intésére — kötözködni kezdtek a rendőrökkel, még pedig oly brutálisan, hogy az egyik lovas rendőrnek kardlapozással kellett magát védelmezni. A Teleki-párt erre éktelen zenebonát csapott, elégtételt követelt, s az elnök felfüggesztvén a szavazást vizsgálatot rendelt. A vizsgálat kiderítette, hogy a választás beszüntetésére semmi ok sincs s így az elnök kénytelen volt a szavazást folytatni, melynek eredménye az volt, hogy dr. Slezák munkapárti 640 szótöbbséggel Újvidék város képviselőjévé választott. Gratulálunk ehhez a választáshoz a derék város intelligens magyarságának.

Azt a vádat berregik a kormány ellen a Justh-párton, hogy az új többség presszióknak, vesztegetésnek, pálinkának és tokánynak köszöni győzedelmét. Mit jelent ez a vád? Azt, hogy a magyar választó megvesztegethető, iszákos, megbízhatatlan és alávaló. Justh már egyszer megtette, hogy a magyar értelmiséget gyalázta le és korruptnak vallotta. Azt a megyei tisztikart, melyet hősiesnek mondott akkor, mikor az ő szekerét tolt a mikor pusztulnia kellett mindenkinek, a ki becsületesen addigi hite mellett mert maradni. Most ugyanezt mondják a népről, a melynek csak az a része becsületes szerintük, a mely záptojással dolgozott. Két hónap előtt a nép ugyanaz volt, a ki ma; s ők mégis appelláltak ehhez a néphez, természetesen abban a feltevésben, hogy nekik fog igazat adni. A minthogy a mi intelligenciánkat is égig magasztalják, ha a szolgabírák mellettük korteskedtek volna. Hát

csak ennyit kell adni a Justh-párt kirohásaira.

Kossuth táborában nagy az elkeseredés, éppen úgy, mint a néppártban Justh Gyula ellen és ez a körülmény a Justh-pártban levő obstrukciós szándékban levő képviselőkre igen lehütőleg hatott. Ezt az eszmét, hogy azonnal obstrukcióba fognak és már a képviselőház megalakulását is megakadályozzák, végleg elejtették. A Justh-párt tudja már, hogy ilyen exaltált csinyekkel teljesen magára maradna a képviselőházban és ez csupán a házszabály szigorításának kérdését tenné ismét égetővé. Justh Gyula nincsen Budapesten, de pártja úgy látszik máris elhatározta magát, hogy obstrukcióba nem fog bele. Ennek folytán bizonyos, hogy az új képviselőház komoly incidens nélkül fogja megkezdhetni munkáját. Nagyobb vita csakis a felirati javaslatnál, az indemnitás és az ujonczlétszám kérdésénél várható. Komoly harc azonban csak akkor lesz, mikor a bankkérdés, vagy pedig az ujonczlétszám fölemelésének kérdése kerül a parlament elé.

Az osztrák parlamentben egy képviselő illetéktelen visszhangot adott a magyarországi nemzetiségek megszokott választási rágalmainak. A kormány eddig csak arra szoritkozott, hogy adatokkal és határozottan rámutasson a rágalmak forrására. Hisszük, hogy a legközelebb kínálkozó alkalommal, annak helyén, ki fogja oktatni az osztrák kormányt és parlamentet a nemzetközi ildomosság követelményeiről, erélyesen vissza fogja utasítani az idegen beavatkozást. Hogy ez most nem történt meg, annak kell tulajdonítani, hogy a magyar képviselőház nem volt együtt.

Körösi Csoma Sándor tanuló-évei.

A darzsilingi sirban nyugó székely-magyar emléket kegyelettel koszoruzta meg az ázsiai bengál-egyesület, emlékünnepeggel s két magyar ifju kutató, Löffler Manó és Tóth István a hazafiai kegyelet koszoruját tette le a gondosan ápolt sir márvány síremlékére. A két ifju kutató fölveti levelében azt az eszmét, hogy a magyar ifjuság gondoskodhatnék róla, hogy az idegen síremléknek üresen álló oldalán „magyar márványból faragott emléktáblán magyar fölírás hirdesse a magyarság kegyeletét.

Ennek az eszmének nem szabad elenyésznie, a magyar fiatalság szeretete s kegyelele méltán fordulhat a vasakaratu, lelkes magyar kutató emléke felé. Körösi Csoma jellemében sok olyan nagy tulajdonság volt, melyet követni és melyért őt magát példaképpül állítani kell minden magyar ifju elé.

Ebből az alkalmából közöljük Gyalui Farkas ismertetése alapján Ujfalvi Sándornak K. Csoma Sándor diákéveire vonatkozó kivonatos feljegyzéseit.

Tanuló társaim közül — írja Ujfalvi — egy kitűnő egyéniséget emlétek meg: Körösi Csoma Sándort . . . a későbbi kínai vándort. Uti viszonyosságait s halálát az angol lapok tudatták: a pesti tudós társaság gyászbeszéddel ünnepelte halálát.

En kirekesztőleg tanuló — éveit említem meg. En közelről ismerém. 1799-től 1811-ig tanultam vele egy szakosztályban, tehát tizenket egész év alatt közeli viszonyban álltam vele; azon éveken pedig, midőn értes, hajlam és az adott szó még mind ártatlanok és igazak.

Körösi székely katona, szegény szülőktől származott; atyja tíz éves korában gyalog kísérel Enyedre; az uton egy magyar forintot költött rá; de sohasem többet azután.

Pár évig szolga volt Viski Sándor és Elek tanulókkal. Kilenczven tanuló közt már az első évben legelső volt. Kis Marczit egyedül versenyzett vele, de csak kezdetben, ez is elmaradt s többé utol sem érte. Emlékező tehetsége szintoly nagy volt, mint szorgalma: a mit olvasott soha sem feledte. Ritkán beszélt, többnyire röviden, s mint gyermek legcélszerűbb tárgya sem kerülte ki. Termete közepes, zömök, vállas, izma, csontjai kemények, mindnyájunk közt a legerősebb, arca szabatos szép idomu és férfias; nevése mélyed, jelentékeny, hallgatag. Rendszerinti eledelje csipó, gyümölcs, turó, vagy öntött saláta. Hussal ritkán, nyalanság vagy hevitő itallal soha sem elt. a viz italtól napokig eltartoztatta magát. „Nekem sokan parancsolnak — mondá — hadd parancsolhassak én is a nyomromnak. Ti is tehetnétek, de nincs akaratotok. . . . Rendesen a kopacz földön, vagy deszka padlózatot halt. Beteg soha, még kornyadozó sem volt. Egykedvű, se vigabb, se komorabb. Nagy kedv, bu, harag, boszu, félelem vagy csak megrebbenés is. szolgaiság, vagy elhittség . . . szóval az indulatoknak bármilyen arcán vagy taglejtéseiben soha sem volt látható. Lapta, ezigle vagy más gyermeki játékban nem vett részt de az ügyesebb játékokat nagyon helyesle. Uszás s birkózásban nagy részt vett es mindnyájunkat fejlmult. A szerencsejátékokat bolondságnak nevezte, gyűlölte . . . Énekelni, táncolni, vagy csak ugrálni is soha sem láttam, de a jó tánczost gyönyörűséggel nézte. Tanulás vagy foglalatosság nélkül bár pillanatig sem volt. Mint szolgagyerek a szobát kiséprette s a szeméttel a kijelölt dombra vivén, ezalatt is szorgalommal tanult: tanítónk pedig ilyenkor az ablakhoz szólítván, feddő hangon figyelmeztetett, hogy a szolgafiu, a mi kevés időt kötelessége megenged, tanulásra s nem ledérségre fordítja; mi pedig drága időnköt ellesbeljük.

Ő független volt a szó szoros értelmében, mert akaratján és indulatján uralkodni tudott. Iskolai éveit is megrovás és büntetés nélkül járta le; mivel sok van mondva, mert a szoros szabályokat akkor mind megtartani, főleg a durva deák szélségeit eltalálni . . . nem kis feladat vala.

Szorgalmas tanulása után annyit tudott, hogy a próbatételeken ritkán szóltatték. Neha megkerdeztetvén, a tanítót megakasztotta s tudományos értekezéseivel zavarodásba hozta. Ennyi kitüntetés mellett sem vala elhitt vagy tulbizakodó.

Hazulról néha székelypogácsát kapván, nem költötte el, hanem földarabolva, pénzen eladta. Pénze mindig volt, mi gyakran kölcsönözöttünk tőle, ő soha senkitől. De szigoruan megbíráltta elebb, a kinek pénzt hitelezett; ha meg volt győződve, hogy pontosan fizet és korhelységre nem fordítja, mert akkor kérlelhetetlen vala. Jó gazdaságát szép eredmény koszoruzta, mert az iskolából ötezer forintot vitt ki magával, és azt mint követésre méltó példát mutatta fel, mondván: hogy erős akarat előtt minden, még a szegénység is meghajol és független állást szerez.

Gondolkodó, mélyeszű, de sebes fölhalál eszű nem volt: a kibe ilyet ismert, respektálta. Elcset, fufangos szokat mosolyogva hallgató: de ő soha sem mondott. Öltözetére kevés gondot fordított, de rongyos vagy

piszkos sem volt; inge, nyakkendője mindig tiszta. Telbe, nyárba egyformán posztogunyát viselt. A legnagyobb hőségben sohasem izzadt, csikorgó hidegben sohasem fázott. Ily lángész, erős jellem és testi erő tulnyomósága mellett is elhitt, vagy felsőbbiségét mással éreztető nem volt. A tanároknak kiválasztottjuk, tanulóársainak bámulás tárgya volt. Mindezt jól tudta, de egykedvűen vette ezt is, mint minden egyebet. A jó tanuló s erkölcsös fiut becsülte, de barátsági viszonyban bár egygyel sem volt. A barátság boldogító érzése szintoly ismeretlen volt előtte, mint gyűlölet vagy irigység. Jövőiről nagyszerű jóslatok szárnyaltak: vitéz hadvezér, nagy államférfiu, hazájának, nemzetének disze leend stb.

1816-ik évben a göttingai egyetemre utazván. Bécsben meglátogatott; szállásra magamhoz hívám, nem kis bámulatomra el is fogadá, mert másszor legcélszerűbb elkötelezettséget sem fogadá el. Östve pedig a számára készített ágy mellett a padlózatra teríté uti köpenyét s nadrágját feje alá téve hosszan nyult rajta. Ellenvetéseimre azt felele, hogy hosszú ut áll előtte, szoktatni kell a rossz testet nélkülözéshez, mert a test hálátlan s minden kényeztetést megboszul. Őt napot mulatott Bécsben, a bucsuvételkor mosolyogva szólítám meg, hogy Götingába mi okból megy, mert hitem szerint már minden tudományt kimerített. „Nem meggyőződésemm visz: az emberek előítéletét akarom kielégíteni . . . de nem mulatok soká; mert nálam drágább az idő, mint másoknál.”

Mintegy pár év múlva jött vissza Götingából, de szokása ellen kedvetlen hangulatban. Másnap elbeszélte nekem, hogy Götingában Kanyaró nevű földije 100 darab aranyat vett fel tőle, szentül megígérve, hogy Bécsből pontosan megküldi, de félve már, hogy semmit sem tud róla s ha Eichorn göttingai tanár 30 aranyat nem kölcsönöz neki, le sem utazhatik . . . „a pénz még hadján, de mindegy öszintéséget szinlett, s utobb így irászedni: iskolás pajtástól s főleg földítőly gyalázatosan lefozteti, annyira kedélyemre hatott, hogy vastag hypocondriát kaptam s csakis az Eichorn lelkes felrészására lehettem képes kiucsudni. Érzem, hogy a sebet végig viendem magammal: e miatt sok jótett marad el tőlem, s következésiben sok boldogító érzés is . . .”

En komolyan szólítam meg s rossz bajnoknak nevezem, ki egy kardvágásért akármily fájdalmasan hatott legyen is az meljére, vonakodnék többé jó ügy mellett harczolni; tudvezitónknak kitérésre s eljárására is hivatkozom. „Szép költészet barátom! magadszerű könnyű természet jót-rosszat könnyen vesz; de az erős akarat s vastag vér kevesebb örvend, de annál mélyebben érez . . .” Kíméletből nem vitakozám tovább. De nem helyeslém állítását és most 40 évi tapasztalatom sem ingadoztatott meg akkor hitemben. Kérdem azután, hogy a göttingai tudományos aknában mi nemes érczeket zsakmányolt ki? . . . „Reménységem fölött” mondá, „a zsidó exegesist, főleg az arab s tőők nyelvet mik tervehnek fötényezőji . . .”

Es ekkor pendité meg előttem legelőször keleti uti tervét; de a mit én akkor a megcsalatas szulte vastag vérenek tulajdoniték. Kanyaró Dani ekkor Dicsőszentmártonban egyhittü lelkes volt; de nagy szegénységben és Körösi a száz aranyát már elveszettnek tartá: de a nagytekintélyű Eichorn az angol követéségnél zörgetett érte, a bécsi kormány pedig mellözve a falusi szegény lelkeszt, az Erdélyi Egyhivók Egyház fötanácsán rendelte el a 100 aranyat rögtön fölvetetni. Az pedig szük pénztárából kielégíté Körösit, és ez Eichorn.

1820-ik év utolján romladéki lakomban búcsut venni meglátogatott. Szokott csendes kedélyén ujra változást tapasztalt. Béketelen és szavaiban némi daczoló modort váltott. Közlélem vele ezrevételemet: fejt rázva búsan mondá:

„Sietnem kell e földről, hol még az érettebb emberek is tele vannak előítéletekkel. Megtámadtak mindenfelől, hogy uti tervemmel hagyjak föl, mert kivihetetlen s hogy eszelőség szüleménye. Es én keblemben fiatal éveim óta táplált vágyaimat értek

föföldözöm: a mire tizeuhárom élő s holt nyelvet szereztem meg; mire anyai nélkülözés és sanyargatással készitem el testemet: soká viaskodám balítéletjeik ellen s utobb béketürésem rovásán végződött. . . . Így nem jó! . . . mondám . . . Götingából elcsüggedve, most meg hazából békételen hangulatban indulsz ki: e két szó régein nem létezett szótárodban s én azt javasolom, hogy rögtön töröld ki; mert ezentul nagyobb szükséged lesz békétürésre, mint nekem vagy másnak.”

Nem felelt, de arca földértelkor lekesedve hévvel rázá meg: a bucsuvételkor lelkesedve volt, a hogy soha sem láttam ezelőtt. „Barátom! a nagy kérdés megoldása . . . elődeink ősi lakhelyét föfedeznü . . . az én földadatomma vált. A nagy czelnak megteelő lesz egykor jutalmam. E j boldogul barátom es leszel is, mert könnyü veredet kevés boldogítja . . . es szokása ellen francia hevell borult nyakamba, mit azelőtt sohasem tett.

Ez volt véle utolsó találkozásom: a hirlapi zavaros s egymással gyakran ellenkező hírekből sohasem jöhöttem fölöle tisztába: hogy valami tibeli zárdában a száunkrit nyelvet tanulta, azon szótárt szerkesztett: ott elhalálozott; végrendeletileg néhány szótár a magyar tudós társaságnak es az enyedi tanódnak küldetett: a Körös helységbeli szegény katona embereknek száz, az enyedi tanódnak más száz es a magyar tudós társaságnak kétszáz darab aranyat hagyományozott. Csak ennyit.

Egy tudományos angol érkezésben olvastam volt:

„Körösi egy a legtudományosabb fok közü, nagyon erős testalkattal, a ki iuduatjain s akaratján hihetetlen nagy mértékben uralkodott: koronák ő volt legnagyobb nyelvésze, mintegy 30 nyelv birtokában.”

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter Folyóvich József miniszteri fogalmozó gyakornokot, vármegyénk főispánja mellé beosztott főispáni titkárt, miniszteri segédfogalmazóvá nevezte ki.

— **Református egyházvizsgálat és ünnepélyes istentisztelet.** A nagyenyedi református egyházközösség esperesi megvizsgálása jövő vasárnap, f. hó 19-en lesz. A vizsgálatot: Jancsó esperes, Szécsi főjegyző, Veress főszámvevő es Tóth Miklós világi gondnok fogják összekölni. Ugyanaznap délelőtt 10 órakor ünnepélyes istentisztelet lesz a templomban, melyen imádságot es egyházi beszédet Jancsó Lajos esperes mond; ének es zeneszámokkat közreműködik a tanítóképző es a főgimnázium ifjusága.

— **Földtani felvételek.** A m. kir. földtani intézet tagjai a f. év nyarán az ország különböző vidékein geológiai tanulmányokat es felvételeket végeznek. Vármegyénkben: dr. Emszt Kálmán kir. osztálygeologus, vegyész, dr. László Gábor m. kir. geologus es Lázár Vazul m. kir. bányamérnök végzik a földtani felvételeket.

— **Emléktünet a kollégiumban.** A Bethlen-kollégium főgimu. ifjuságának Kemény Zsigmond önképzőköre ma d. e. 11 órakor a kollégium disztermében Körösi Csoma Sándor es Kazinczy Ferenc emléktünetpével kapcsolatosan nyilvános évzáró diszülést tart a következő műsorral: 1. Titkári jelentés, tartja Nagy Árpád VIII. o. t. 2. E. Kovács Gyula „Hajnal uram” cz. költeményét szavalja Sipos Domokos VIII. o. t. 3. Körösi Csoma Sándorról emlékbeszédet mond Budai Domokos VIII. o. t. elnök. 4. Bánk bából a Bördalt éneklé az önképzőkör férfikara. 5. Kazinczy Ferencről felolvasást tart Kósa Mihály VII. g. o. t. 6. Jókai Mór „Kazinczy szelleméhez” cz. költeményét szavalja Nagy Gyula VII. g. o. t. 7. Himnusz, közének.

— **A tüzoltó egyesület** ma délután tartja meg népünnepélyét a sétaterén. A népünnepély kezdetét taracklóvések jelzik. A táncz este 8 órakor kezdődik.

— **A szőlők állása.** A hivatalos jelentésből es a szerzett értesüléseinkből megállapíthatjuk, hogy Magyarország az idén jó

szőlőtermésre számíthat. A tőkék fakadása kifogástalan volt és szép fűrthozam mutatkozik. Ha baj nem lép fel, akkor 6¹/₂—7 millió hektoliterre biztosan tehetjük az idei termést, tehát a tavalyit túl fogja szárnyalni, sőt lehet, hogy megközelíti az 1908. évi nagytermést. Városunk határában szintén a legszebb szőlőtermésre van kilátásunk.

— **Eltűnt bányaigazgató.** A szohodoli Iliána bányatársulat tulajdonosait rendkívüli közgyűlésre hívják össze, mert a társulat igazgatója ismeretlen helyre távozott és a bánya felelős vezető nélkül maradt.

— **Összetörte a malom kereke.** Zsamberuk Juon miklóslaki földeszt a gazdája elküldte a malomba gabonát örölni. Zsamberuk gondolta, hogy míg a garad lejár, megfürdik a Marosban, de oly szerencsétlenül ugrott a vízbe, hogy a malom kerekei közé került és azok egészen széttrcsolták.

— **Erdély repülő napja.** Szenzációs ötletet valósít meg Maros-Vásárhely egy vállalkozó társaság: repülőgép-felszállást rendez június 26-án. Két ismert nevű európai hírű aviatikussal: a francia gróf Montignyvel és a belga Croquet-vel kötött e célból szerződést; a két aviatikus — akik most folyó budapesti repülő versenyen győnyörű s elsőrendű sikereket értek el — huszonegyedikén Maros-Vásárhelyre érkeznek gépeivel s huszonhatodikán (vasárnap) délután felszáll. Ez a repülő nap nagy arányú lesz; a felszállás területén, az ugynevezett Mészáros réten, — mely a vasuti állomás közvetlen közelében van, — ötvenezer ember számára emelődnek kényelmes páholyok, tribünök és ülőhelyek, miután előreláthatólag egész Erdély jtalálkozót fog adni oda. A levegőbe való röplés fél 4 és fél 8 óra között fog lefolyni. A közönség kényelméről mindenképpen gondoskodnak a vállalkozók; a helyszínen büffek, éttermek lesznek felállítva. A versenyre egész Erdély területéről kedvezményes jeggyel lehet utazni; helyárak: I. páholy 50 korona, II. páholy 40 korona, I. tribünülés 8 korona, II. tribünülés 5 korona, I. ülőhely 3 korona, II. ülőhely 2 korona, állóhely 1 korona. Addig is míg minden városban jegyárúsító helyek lesznek kijelölve, a jegyváltási megkeresések a következő címre intézendők: Révész Béla könyvkereskedése Maros-Vásárhely. A repülő nap — mely a legelső ilyen Erdélyben — emlékezetes, szenzációs lesz s teljesen fölüllegessé teszi azt, hogy felutazzon az ember a budapesti redülő versenyre. 173 1—1

Nyilt-tér.*

Káló Géza karmester ur engem tereprimánsnak felvett zenekarához, ennek folytán Kozák Éti és testvére Aradi János zenészek irigységből, éjjel a főtéren megtámadtak. Dánosi módra egy kapu alá húztak, ott letéperve, össze-vissza vertek. Hegedűmet eltörték, s karomat akarták kitörni. Egy arra vetődött ember mentett ki kezeik alól.

Különbben is a dánosi zenekarnak verekedésből áll a napirendje. Ugy akartak velem is elbánni, mint a Kozák Sándor testvérek bántak el, Bodor Árpád asztalossal, kit addig vertek, míg bele halt és nyolcz gyermeke maradt árván.

Ha olyan nagyon irigykednek reám, akkor hegedűvel kellett volna magukat produkálni velem, nem verekedéssel, mint az utonállók.

Mivel tudják, hogy árva gyerek vagyok, nincsenek szüleim, úgy egyszerűen túl akartak tenni velem dánosi módra, de Isten nem segítette őket, hogy engem nyomorekká tegyenek. A nagyérdemű közönség bírálatára bízom a dánosi zenekart.

FÁNFURI ALBERT

176—11

zenész.

* E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ

Sz. 3547—1910. tkvi.

Végzés.

A nagyenyedi kir. Járásbíróság, mint tkvi. hatóság által tekintettel arra, hogy a nagyenyedi kiegészítő takarékpénztárnak Frink György az Istváné elleni végrehajtási ügyében 1240 kor. tőke és jár. kielégítése végett végrehajtást szenvedőnek a benedeki I. R. 111 sz. tkjvben A + 2 rdz 237/1 hrsz. fekvőre 320 kor., továbbá a benedeki I. R. 901 sz. tkjvben A + 1 rdz. 1188 hrsz. szőlőre 390 kor., és 2 rdz 1972 hrsz. szántóra 14 kor. kikiáltási árban 8651 1910. tkvi sz. végzéssel elrendelt s 1910. évi február hó 26 napján megtartott árverésről leg többet ígérő Beldean Szevasztian benedeki lakos a 420 kor., és 303 kor., és 20 kor. vételért be nem fizette s így az árverési feltételeknek eleget nem tett, a nagyenyedi kiegészítő takarékpénztár kérelmére a végreh. törv. 185 §-a értelmében vevő Beldean Szevasztian terhére a tennyeiben a befolyt 83 kor. bánatpénz elvesztése s ennek az újabb vételéhez csatolása kimondatik, a visszarverés a fent kiintézetett ingatlanra a fent kitétt összesen 724 kor. megállapított kikiáltási árban elrendeltek.

Az árverés 1910. évi július hó 5-ik napján délután 3 órakor Benedek községhezánál fog megtartatni a következő feltételek alatt:

1. Korábbi vevő az árverésen részt nem vehet.
2. Az árverezni szándékozók az 1908. évi XLI. t.oz. 21 §-ában említettek kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.
3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.oz. 25 §-a értelmében fog folytatattatni.
4. Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30 és 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 5 % kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint letéti pénztárnál befizetni.
5. Ha korábbi vevő Beldean Szevasztian az új határnapot megelőzőleg jelen kérvényeit megállapított 8 kor. újabb költségek megfizetésén kívül a feltételeknek teljesen eleget teend, a visszarverés fel fog függesztetni.
6. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. A kir. Járásbíróság, mint tkvi hatóság. Nagyenyeden, 1910. évi május hó 10-én

Weiner Sándor,
kir. jbró.

167 1—1

Sz. 2651—1910. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. Járásbíróság, mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt magyarigeni takarékpénztár r. társulat végrehajtónak Bágy Efrém és neje Mojszesz Detyia alsógáldi lakos végrehajtást szenvedők elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 140 kor. tőke s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.oz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. Járásbíróság kerületében levő az alsógáldi 76 sz. tkjvben A + 1 rdz. 143 hrsz. faház és 144 hrsz. kertre 412 kor., rdz. 1193 hrsz. szőlő, 1194 hrsz. szántó 48kor., kikiáltási árban, de ezen 1 és 3 rsz fekvőkre 0/5 a. Mojszesz Lukáné Beldean Szofia javára bekebelezett 14 részbeni haszonélvezeti jog fentartásával, továbbá az alsógáldi I. R. 115 sz. tkjvben A + 4 rdz 779 2 hrsz. szőlőből Bágy Efrémét illető 1/5 rész jutalékára, de a 2/20 a. özv. Bágy Toderné Stean Mária javára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartásával 312 korona, összesen 972 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltek.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1910. évi július hó 1-ső napján délután 2 órakor Alsógáld községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.oz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.oz. 170. §. értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.oz. értelmében fog folytatattatni.

Nagyenyed, 1910. évi márczius hó 28-án.

A kir. Járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.
Weiner Sándor,
kir. Járásbíró.

150 1—1

444 1910. véghr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.oz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. Járásbíróságnak 1910. évi V. 187. számú végzése következtében dr. Sebes Leó zólyomi ügyvéd által képviselt Berczeller József javára 127 kor. 40 fill. s jár. erejéig 1910. évi április hó 20-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 640 kor. becsült következő ingóságok u. m.: 400 kiló turó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. Járásbíróság 1910. évi V. 187.2. számú végzése folytán 127 kor. 40 fill. tőkekövetelés, ennek 1910. évi január hó 5. napjától járó 5 % kamatai, és eddig összesen 43 kor. 50 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig, Balázsfalván alulírt által a határnapon megjelölendő helyen leendő megtartására 1910. évi június hó 17-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.oz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.oz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Balázsfalván 1910. évi június hó 4-én.

Thát György,

170 1—1

kir. bírósági végrehajtó.

Lakás-bérletek.

A Bethlen-utezai 3. és 7. sz., valamint a Rákóczi-utezai 7. szám alatti lakások 1910. évi szeptember 29-től kezdődőleg két-két évre bérbeadatnak.

Árverés 1910. évi június hó 26-án d. e. 9 órakor tartatik meg a kollégium jószágigazgatósági irodáján, hol a bérleti feltételek korábban is meg tudhatók.

Nagyenyed, 1910. június 8.

Riek Béla,

169 1—2

jószágigazgató.

632—1910.

Pályázati hirdetmény.

Az illetékes képviselőtestületek által szabályszerűen elfogadott lemondás következtében megürült és évi 1000 korona állami hozzájárulással és a községekől kijáró 200 korona lakbérrel rendszeresített és eddig 160 kor. évi díjazású körgyámi állással egybekötött vajasdi köraljegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy a szükséges minősítési okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket a fennálló szabályok szerint előírt uton hozzázm 1910. évi június hó 24-ig multhatatlanul adják be.

A választás napját később fogom kitűzni. Tövis, 1910. május hó 24-én.

Dr. Tókos Géza,

154 3—3

főszolgabíró.

Üzletmegnyitás!!

Az ifj. Bisztritsány Lajos féle üzlet — Nagyenyed, Fótér — megvétel útján birtokomba jutott és f. é. június hó 15-én megnyílik és az a legszolidabb alapon lesz vezetve.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri tisztelettel

Izrael Adolfné.

159 4—3

